Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1063/25
29.5.2025. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Татјане Обренчевић и Ивана Илића чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Бранко Бутолен, адвокат из Београда, ул. Гандијева бр. 144 против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање са седиштем у Београду, Др Александра Костића бр. 9, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 15423/19 од 3.07.2024. године, у седници одржаној дана 29.05.2025. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване, жалбе парничних странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 15423/19 од 3.07.2024. године у ставовима првом, другом, трећем и петом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П. 15423/19 од 3.07.2024. године у ставу четвртом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавеже туженог да тужиљи на име накнаде штете за период почев од 1.06.2016. године па закључно до 30.04.2023. године исплати за месец јун 2016. године износ од 3.895,62 динара са законском затезном каматом од 25.07.2016. године па до исплате, за месец јул 2016. године износ од 3.885,73 динара са законском затезном каматом почев од 25.08.2016. године до исплате, за месец август 2016. године износ од 3.877,56 динара са законском затезном каматом од 25.09.2016. године па до исплате, за месец септембар 2016. године износ од 3.872,90 динара са законском затезном каматом од 25.10.2016. године па до исплате, за месец октобар 2016. године износ од 3.888,87 динара са законском затезном каматом од 25.11.2016. године па до исплате, за месец новембар 2016. године износ од 3.907,97 динара са законском затезном каматом од 25.12.2016. године па до исплате, за месец децембар 2016. године износ од 3.847,79 динара са законском затезном каматом од 25.01.2017. године па до исплате, за месец јануар 2017. године износ од 3.847,85 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2017. године до исплате, за месец фебруар 2017. године износ од 3.847,82 динара са законском затезном каматом од 25.03.2017. године па до исплате, за месец март 2017. године износ од 3.811,27 динара са законском затезном каматом од 25.04.2017. године па до исплате, за месец април 2017. године износ од 3.761,69 динара са законском затезном каматом од 25.05.2017.

године па до исплате, за месец мај 2017. године износ од 3.683,49 динара са законском затезном каматом од 25.06.2017. године, па до исплате, за месец јун 2017. године износ од 3.583,92 динара са законском затезном каматом од 25.07.2017. године па до исплате, за месец јул 2017. године износ од 3.498,35 динара са законском затезном каматом од 25.08.2017. године па до исплате, за месец август 2017. године износ од 3.492,59 динара са законском затезном каматом од 25.09.2017. године па до исплате, за месец септембар 2017. године износ од 3.507,14 динара са законском затезном камагом од 25.10.2017. године па до исплате, за месец октобар 2017. године износ од 3.504,58 динара са законском затезном каматом од 25.11.2017. године па до исплате, за месец новембар 2017. године износ од 3.459,04 динара са законском затезном каматом од 25.12.2017. године па до исплате, за месец децембар 2017. године износ од 3.183,17 динара са законском затезном каматом од 25.01.2018. године па до исплате, за месец јануар 2018. године износ од 3.130,47 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2018. године до исплате, за месец фебруар 2018. године износ од 3.160,34 динара са законском затезном каматом од 25.03.2018. године па до исплате, за месец март 2018. године износ од 3.145,19 динара са законском затезном каматом од 25.04.2018. године па до исплате, за месец април 2018. године износ од 3.146,96 динара са законском затезном каматом 25.05.2018. године па до исплате, за месец мај 2018. године износ од 3.137,57 динара са законском затезном каматом од 25.06.2018. године па до исплате, за месец јун 2018. године износ од 3.135,06 динара са законском затезном каматом од 25.07.2018. године па до исплате, за месец јул 2018. године износ од 3.141,19 динара са законском затезном каматом почев од 25.08.2018. године до исплате, за месец август 2018. године износ од 3.148,07 динара са законском затезном каматом од 25.09.2018. године па до исплате, за месец септембар 2018. године износ од 3.174,27 динара са законском затезном каматом од 25.10.2018. године па до исплате, за месец октобар 2018. године износ од 3.164,72 динара са законском затезном каматом од 25.11.2018. године па до исплате, за месец новембар 2018. године износ од 3.146,09 динара са законском затезном каматом од 25.12.2018. године па до исплате, за месец децембар 2018. године износ од 3.164,45 динара са законском затезном каматом од 25.01.2019. године па до исплате, за месец јануар 2019. године износ од 4.918,93 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2019. године до исплате, за месец фебруар 2019. године износ од 4.902,21 динара са законском затезном каматом од 25.03.2019. године па до исплате, за месец март 2019. године износ од 4.896,61 динара са законском затезном каматом од 25.04.2019. године па до исплате, за месец април 2019. године износ од 4.895,11 динара са законском затезном каматом од 25.05.2019. године па до исплате, за месец мај 2019. године износ од 4.891,64 динара са законском затезном каматом од 25.06.2019. године па до исплате, за месец јун 2019. године износ од 4.885,23 динара са законском затезном каматом од 25.07.2019. године па до исплате, за месец јул 2019. године износ од 4.890,61 динара са законском затезном каматом почев од 25.08.2019. године до исплате, за месец август 2019. године износ од 4.861,00 динара са законском затезном каматом од 25.09.2019. године па до исплате, за месец септембар 2019. године износ од 4.860,71 динара са законском затезном каматом од 25.10.2019. године па до исплате, за месец октобар 2019. године износ од 4.860,25 динара са законском затезном каматом од 25.11.2019. године па до исплате, за месец новембар 2019. године износ од 4.857,62 динара са законском затезном каматом од 25.12.2019. године па до исплате, за месец децембар 2019. године износ од 4.858,00 динара са законском затезном каматом од 25.01.2020. године па до исплате, за месец јануар 2020. године износ од 4.551,05 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2020. године до исплате, за месец фебруар

2020. године износ од 4.547,51 динара са законском затезном каматом од 25.03.2020. године па до исплате, за месец март 2020. године износ од 4.553,65 динара са законском затезном каматом од 25.04.2020. године па до исплате, за месец април 2020. године износ од 4.553,62 динара са законском затезном каматом од 25.05.2020. године па до исплате, за месец мај 2020. године износ од 4.552,46 динара са законском затезном каматом од 25.06.2020. године па до исплате, за месец јун 2020. године износ од 4.553,70 динара са законском затезном каматом од 25.07.2020. године па до исплате, за месец јул 2020. године износ од 4.552,08 динара са законском затезном каматом почев од 25.08.2020. године до исплате, за месец август 2020. године износ од 4.553,43 динара са законском затезном каматом од 25.09.2020. године па до исплате, за месец септембар 2020. године износ од 4.553,38 динара са законском затезном каматом од 25.10.2020. године па до исплате, за месец октобар 2020. године износ од 4.552,92 динара са законском затезном каматом од 25.11.2020. године па до исплате, за месец новембар 2020. године износ од 4.553,29 динара са законском затезном каматом од 25.12.2020. године па до исплате, за месец децембар 2020. године износ од 4.553,54 динара са законском затезном каматом од 25.01.2021. године па до исплате, за месец јануар 2021. године износ од 4.196,85 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2021. године до исплате, за месец фебруар 2021. године износ од 4.196,57 динара са законском затезном каматом од 25.03.2021. године па до исплате, за месец март 2021. године износ од 4.196,61 динара са законском затезном каматом од 25.04.2021. године па до исплате, за месец април 2021. године износ од 4.197,13 динара са законском затезном каматом од 25.05.2021. године па до исплате, за месец мај 2021. године износ од 4.196,64 динара са законском затезном каматом од 25.06.2021. године па до исплате, за месец јун 2021. године износ од 4.195,77 динара са законском затезном каматом од 25.07.2021. године па до исплате, за месец јул 2021. године износ од 4.195,51 динара са законском затезном каматом почев од 25.08.2021. године до исплате, за месец август 2021. године износ од 4.195,64 динара са законском затезном каматом од 25.09.2021. године па до исплате, за месец септембар 2021. године износ од 4.194,33 динара са законском затезном каматом од 25.10.2021. године па до исплате, за месец октобар 2021. године износ од 4.197,16 динара са законском затезном каматом од 25.11.2021. године па до исплате, за месец новембар 2021. године износ од 4.197,53 динара са законском затезном каматом од 25.12.2021. године па до исплате, за месец децембар 2021. године износ од 4.197,30 динара са законском затезном каматом од 25.01.2022. године па до исплате, за месец јануар 2022. године износ од 5.021,74 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2022. године до исплате, за месец фебруар 2022. године износ од 5.027,68 динара са законском затезном каматом од 25.03.2022. године па до исплате, за месец март 2022. године износ од 5.039,71 динара са законском затезном каматом од 25.04.2022. године па до исплате, за месец април 2022. године износ од 5.025,32 динара са законском затезном каматом од 25.05.2022. године па до исплате, за месец мај 2022. године износ од 5.006,13 динара са законском затезном каматом од 25.06.2022. године па до исплате, за месец јун 2022. године износ од 5.002,44 динара са законском затезном камагом од 25.07.2022. године па до исплате, за месец јул 2022. године износ од 4.997,42 динара са законском затезном каматом почев од 25.08.2022. године до исплате, за месец август 2022. године износ од 4.995,43 динара са законском затезном каматом од 25.09.2022. године па до исплате, за месец септембар 2022. године износ од 4.994,76 динара са законском затезном каматом од 25.10.2022. године па до исплате, за месец октобар 2022. године износ од 4.993,54 динара са законском затезном каматом од 25.11.2022. године па до исплате, за месец

новембар 2022. године износ од 4.386,02 динара са законском затезном каматом од 25.12.2022. године па до исплате, за месец децембар 2022. године износ од 4.393,61 динара са законском затезном каматом од 25.01.2023. године па до исплате, за месец јануар 2023. године износ од 3.500,71 динара са законском затезном каматом почев од 25.02.2023. године до исплате, за месец фебруар 2023. године износ од 3.498,86 динара са законском затезном каматом од 25.03.2023. године па до исплате, за месец март 2023. године износ од 3.497,00 динара са законском затезном каматом од 25.04.2023. године па до исплате, за месец април 2023. године износ од 3.497,10 динара са законском затезном каматом од 25.05.2023. године па до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о парничним трошковима из става шестог и седмог изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 15423/19 од 3.07.2024. године тако што се **ОДРЕЂУЈЕ** да свака странка сноси своје трошкове поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за досуђење трошкова другостепног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Ставом првим побијане пресуде, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда. Ставом другим, дозвољено је објективно преиначење тужбе од 11.04.2024. године. Ставом трећим, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавеже тужени да тужиљи на име накнаде штете због неисплаћених пензија за период од 15.02.1999. године до 31.05.2016. године исплати појединачне месечне износе са припадајућом каматом. Ставом четвртим, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиљи на име накнаде штете због неисплаћених пензија за период од 01.06.2016. године до 30.04.2023. године, исплати појединачне месечне износе са припадајућом каматом. Ставом петим, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавеже тужени да тужиљи на име накнаде штете због неисплаћених пензија за период 01.06.2016. године до 30.04.2023. године преко досуђених износа из става четвртог изреке, а до тражених износа исплати појединачне месечне износе са припадајућом каматом. Ставом шестим, тужени је обавезан да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 353.508,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности до исплате. Ставом седмим одбијен је захтев тужиље за исплату законске затезне камате на досуђени износ трошкова парничног поступка за период од дана пресуђења до извршности пресуде.

Против наведе пресуде парничне странке су изјавиле жалбе из свих разлога предвиђених у чл. 373 став 1 ЗПП и то тужиља на одбијајући део и одлуку о трошковима и тужени побијајући је у ставовима првом, другом и четвртом. Тужиља је опредељено тражила трошкове другостепеног поступка. Тужени није тражио трошкове другостепеног поступка.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 386 ЗПП и одлучио као у изреци из ових разлога.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по

службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12 наведеног члана, јер је изрека пресуде у ожалбеном делу разумљива, не противречи сама себи или разлозима, о битним чињеницама наведени су разлози који су јасни и непротивречни и о битним чињеницама не постоје противречности између онога што је у разлозима пресуде наведено о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа, или записника са изведеним доказима, тако да пресуда у ожалбеном делу може да се испита.

Према стању у списима тужиљи је решењем РФ ПИО – Филијала у Призрену од 6.11.1997. године признато право на породичну пензију почев од 3.10.1996. године. Тужиља је рођена 4.10.1937. године. Исплата пензије по овом решењу је вршена до фебруара 1999. године када је обустављена због прекида поштанског и платног промета са тим подручјем услед агресије НАТО алијансе на Србију. Тужиља је корисник основне пензије на Косову и Метохији и то почев од 9.01.2002. године. Вештачењем од стране судског вештака економске струке, обрачунато је да за период тужбе од 15.02.1999. године до 30.04.2023. године неисплаћена пензија тужиље по решењу туженог од 6.11.1997. године износи 1.177.458,93 динара, и то у варијанти када се не узму у обзир исплате које је тужиља примила на Косову и Метохији. Међутим, у варијанти у којој се приликом израде налаза за исти период узме у обзир потврда Департмана за пензије од 20.04.2023. године разлика неисплаћене пензије по наведеном решењу и примања по прописима привремених органа међународне управе за период од 15.02.1999. године до 30.04.2023. године, износи 47.800,87 динара, и односи се на период од фебруара 1999. до октобра 2002. године. Након овог периода, дакле од новембра 2002. године до априла 2023. године постоји позитивна разлика и то за период октобар и новембар 2007. године, јануар 2008.- децембар 2009.године, март 2010. године, као и у периоду март 2011.- децембар 2011. године, када су тужиљи исплаћене пензије на Косову и Метохији у већем износу од пензије коју би примила од туженог.

Тужиља у овој парници потражује неисплаћене месечне пензије за период почев од фебруара 1999. године па закључно са априлом месецом 2023. године у укупном износу од 1.916.618,80 динара са припадајућом затезном каматом.

Предмет спора је накнада штете настале обуставом исплате пензије. Као штетна радња је означена обустава исплате без доношења одлуке о привременом или трајном престанку права на старосну пензију, а као штета износ који би тужиља по редовном току ствари примала сваког месеца у спорном периоду. Тужбени захтев се не односи на остваривање права на пензију, већ на накнаду штете повредом стеченог права из пензијског осигурања, то је грађанско-правни спор о којем се по одредбама из члана 1 ЗПП расправља по правилима парничног поступка пред судом опште налдежности. Стога је решењем из става првог побијане пресуде, правилно одбијен приговор апсолутне ненадлежности суда. Такође, неосновано се жалбом побија и одлука о дозвољеном преиначењу тужбе из поднеска тужиље од 11.4.2024. године, јер је правилно првостепени суд у смислу члана 200 Закона о парничном поступку одлучио о објективном преиначењу тужбе.

Првостепени суд је одлучујући о приговору застарелости потраживања

правилно утврдио, супротно жалбеним наводима тужиље, да је исти делимично основан и то за период почев од 15.02.1999. године, па закључно са 31.05.2016. године применом одредбе чл. 376 ст. 1 ЗОО услед протека трогодишњег рока застарелости, обзиром да је тужба у овој правној ствари поднета 16.07.2019. године.

Међутим, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право када је закључио да је делимично основан тужбени захтев тужиље којим је она тражила накнаду штете на име неисплаћене пензије за период од 1.06.2016. до 30.04.2023. године.

У конкретној ситуацији из вештачења судског вештака за економско финансијску област Драгана Ничића од 28.3.2024. године произлази да су тужиљи за период почев од 1.06.2016. године па закључно са 30.04.2023. године исплаћене основне пензије на територији Косова и Метохије у већем износу од пензије које је тужиља требало да прими за исти период по решењу туженог од 6.11.1997. године. Међутим, првостепени суд је, иако је правилно утврдио чињенично стање, погрешном применом одредаба члана 155, члана 172 став 1 и члана 189 ЗОО тужиљи ипак досудио износе негативне разлике примања на Косову и Метохији и пензије по решењу туженог од 6.11.1997. године.

Тужиља је корисник основне пензије на основу одредаба Закона о пензијама на Косову број 04/Л-131 од 9.01.2002. године до 31.12.2002. године у износу од 28 евра месечно, од 01.01.2003. до 31.12.2003. године у износу од 35 евра месечно, од 1.01.2004. године до 31.12.2008. године у износу од 40 евра месечно, од 1.01.2009. године до 31.12.2011. године у износу од 45 евра месечно, од 1.01.2012. до 31.12.2012. године у износу од 50 евра месечно, од 1.01.2013. до 31.03.2014. године у износу од 60 евра месечно, од 1.04.2014. године до 31.12.2018. године у износу од 75 евра месечно, од 1.01.2019. године до 31.12.2019. године у износу од 90 евра месечно, од 1.01.2020. године до 31.12.2020. године у износу од 90 евра месечно, од 1.01.2021. до 31.12.2021. године у износу од 90 евра месечно и од 1.01.2022. године у износу од 100 евра месечно.

Штета се у овом случају састоји у измаклој користи из члана 189 став 3 ЗОО. Како је тужиља по прописима међународне управе остварила право на основну пензију, то она по прописима привремених институција, као ни по одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању не би имала право да прима две пензије кумулативно, већ би могла да прима једну пензију по свом избору, па би услед туженикове штетне радње обуставом исплате пензије могла да претрпи штету ако је фактички обустављена пензија већа од пензије коју је примала од привремених институција на Косову и Метохији и штета би се састојала у разлици ових примања. Пензија коју је тужиља требало да прими по решењу туженог од 6.11.1997. године обрачуната је у налазу вештака економско - финансијске струке Драгана Ничића у колони 7, док је пензија коју је тужиља остварила на територији Косова и Метохије прерачуната у динаре на дан доспелости сваког неисплаћеног оброка пензије обрачуната у колони 11, а разлика неисплаћене пензије по решењу туженог и примања по прописима привремених институција је за сваки месец приказана у колони број 12 Табеле. Како су износи из колоне 12 у налазу вештака за период 1.06.2016. - 30.4.2023.

године добијени у негативним месечним разликама што значи да је противдинарски износ пензије тужиљи исплаћен на Косову и Метохији већи у односу на обрачунате пензије по решењу туженог од 6.11.1997. године, те како је основ спора накнада штете у смислу члана 172 Закона о облигационим односима, а основно начело одштетног права сагласно члану 185 став 1 истог закона, јесте да накнада штете не може бити већа од износа штете, што налаже да се све исплате у вези са истом штетом имају урачунати у накнаду, то је тужбени захтев тужиље за накнаду штете неоснован обзиром да је тужиља примила веће износе пензија на Косову и Метохији од оних које је требало да прими по решењу туженог од 6.11.1997. године, те је одлука из става четвртог преиначена одбијањем тужбеног захтева. Из истих разлога потврђена је одлука у ставу петом изреке, будући да се односи на исти временски период за који је суд делимично одбио тужбени захтев као неоснован.

Такође је преиначено решење о парничним трошковима због преиначења одлуке о главној ствари, па је применом одредбе члана 153 ЗПП одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка, будући да тужиља није успела у спору, а да тужени трошкове поступка није тражио.

Из наведених разлога применом одредаба члана 401 тачка 2, члана 390, члана 394 тачка 4 и 401 тачка 3 ЗПП одлучено је као у изреци ове пресуде.

Захтев тужиље за досуђење трошкова другостепног поступка је одбијен, јер иста није успела у жалбеном поступку, па је сходно одредби 165 ЗПП одлучено као у ставу четвртом изреке ове пресуде.

Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић